

Sygn. akt II AKa 187/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodnicząca: SSA Danuta Matuszewska

Sędziowie: SSA Dorota Rostankowska (spr.)

SSO del. Rafał Ryś

Protokolant: referent-stażysta Aleksandra Urbanowicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Gdańsku Krzysztofa Nowickiego

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 r.

sprawy

B. G. (W.)

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 27 marca 2014 r., sygn. akt **IV K 7/14**

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S.- Kancelaria Adwokacka w G. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych brutto tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu udzielonej skazanemu B. G. (W.) w postępowaniu odwoławczym,

III. zwalnia skazanego od wydatków postępowania odwoławczego, którymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gdańsku rozpoznawał wniosek o wydanie wyroku łącznego wobec **B. G. vel W.** skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 24 lutego 2005r. w sprawie IV K 1287/04 za czyny:

- z art.280 § 1 kk popełniony w dniu z 4/5 sierpnia 2004r. na karę 2 lat pozbawienia wolności,

- z art.224 ust.1 w zw. z art.27 ust.1 i 2 Ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej popełniony w dniu 24 lutego 2004r. na karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 10,-zł. każda;

2. Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 18 stycznia 2006r. w sprawie IV K 280/05 za czyn z art.13 § 1 kk w zw. z art.280 § 2 kk w zw. z art.64 § 1 kk popełniony w dniu 27 czerwca 2005r. na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 10,-zł. każda;

3. Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 29 maja 2008r. w sprawie II K 279/05 za czyn z art.280 § 1 kk popełniony w dniu 13 października 2003r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres lat 5 i grzywnę w wysokości 10 stawek dziennych po 10,-zł. każda, postanowieniem z dnia 23 maja 2012r. zarządzono wykonanie zawieszony kary pozbawienia wolności;

4. Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 12 maja 2011r. w sprawie IV K 42/11 za czyny:

- z art.13 § 1 kk w zw. z art.280 § 1 kk w zw. z art.64 § 2 kk popełniony w dniu 18 grudnia 2010r. na karę 4 lat pozbawienia wolności,

- z art.263 § 2 kk popełniony w dniu 18 grudnia 2010r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,

oraz karę łączną 4 lat pozbawienia wolności.

Wyrokiem z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie IV K 7/14:

na mocy art.85 kk, art.86 § 1 i 2 kk, art.569 § 1 kpk i art.570 kpk jednostkowe kary pozbawienia wolności i grzywny orzeczone w sprawach Sądu Rejonowego w Gdańsku sygn. akt IV K 1287/04 oraz Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku sygn. akt II K 279/05 połączył i wymierzył B. G. vel W. karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz łączną karę grzywny w wysokości 55 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 10,-zł.;

na mocy art.577 kpk w zw. z art.63 § 1 kk na poczet wymierzonej skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w dniu 13 października 2003r., od dnia 19 sierpnia 2004r. do dnia 24 lutego 2005r. oraz od dnia 04 sierpnia 2005r. do dnia 27 stycznia 2007r.;

na mocy art.576 § 1 kpk ustalił, że w części nie objętej wyrokiem łącznym wyroki ulegające połączeniu podlegają odrębnemu wykonaniu;

na mocy art.572 kpk umorzył postępowanie w części dotyczącej połączenia kar orzeczonych wyrokami Sądu Okręgowego w Gdańsku w sprawach sygn. akt IV K 280/05 oraz IV K 42/11;

na mocy art.618 § 1 pkt 11 kpk w zw. z art.29 ust.1 Ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze i w zw. z § 2 ust. 1, 2 i 3 oraz § 14 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. kwotę 147,60 zł brutto tytułem kosztów obrony z urzędu skazanego;

na podstawie art.626 § 1 kpk, art.624 § 1 kpk, art.6 Ustawy o opłatach w sprawach karnych zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów sądowych, które przejął na rzecz Skarbu Państwa.

Apelację od wyroku łącznego wywiodła obrońca skazanego B. G. vel W. zaskarżając go w części – w zakresie pkt. I, zarzucając mu rażącą niewspółmierność kary łącznej pozbawienia wolności oraz kary łącznej grzywny orzeczonych wobec skazanego w pkt I wyroku łącznego.

Wniosła o złagodzenie kary łącznej pozbawienia wolności i kary łącznej grzywny.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego jest bezzasadna w stopniu oczywistym i jako tak nie zasługuje na uwzględnienie.

Nie sposób podzielić stanowiska skarżącej, jakoby orzeczone wobec skazanego B. G. vel W. kary łączne: pozbawienia wolności i grzywny raziły swą surowością.

Sąd Apelacyjny doszedł do wniosku, że wymierzenie obu kar łącznych poprzedzone zostało właściwą oceną i uwzględnieniem wszystkich okoliczności mających wpływ na ich intensywność. Przekonuje o tym obszerna argumentacja przytoczona na ten temat w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, którą należy uznać za trafną. Zarzut rażącej niewspółmierności byłby uzasadniony, gdyby miało miejsce przekroczenie granic swobodnego uznania sędziowskiego, co w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca.

Słusznie Sąd Okręgowy uznał, że przy wymiarze kary łącznej w powyższej sprawie brak jest podstaw do zastosowania zarówno zasady pełnej absorpcji, jak i kumulacji. Więż czasowo – przestrzenna pomiędzy przestępstwami nie była ścisła – wynosiła ponad 10 miesięcy, przestępstwa częściowo godziły w to samo dobro chronione prawem ale naruszały prawa różnych pokrzywdzonych. Tym samym – zdaniem Sądu odwoławczego - związek podmiotowy i przedmiotowy pomiędzy tymi czynami nie jest szczególnie bliski i ścisły. Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie i doktrynie stanowiskiem, przy wymiarze kar łącznych bierze się pod uwagę jedynie stopień związku między poszczególnymi przestępstwami, ich łączność przedmiotową i podmiotową. Im związek ten jest ściślejszy, tym bardziej przeważa absorbowanie poszczególnych kar, im luźniejszy – ich kumulacja.

Przechodząc do zagadnienia „rażącej niewspółmierności kary”, jakim to przymiotem w ocenie apelującego cechuje się kara łączna pozbawienia wolności wymierzona przez Sąd Okręgowy w zaskarżonym orzeczeniu, Sąd II instancji pragnie wpierv wskazać na kwestie następujące.

Bezspornie Sąd I instancji ma ustawowo zagwarantowaną swobodę w ferowaniu wyroku, w tym kształtowania wymiaru kary. Rolą zaś Sądu odwoławczego w tym zakresie jest kontrola, czy granice swobodnego uznania sędziowskiego, stanowiącego zasadę sądowego wymiaru kary nie zostały przekroczone w rozmiarach nie dających się zaakceptować.

Ustawa traktuje jako podstawę odwoławczą tylko taką niewspółmierność kary, która ma charakter rażący (art.438 pkt. 4 kpk), a która zachodzić może tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można byłoby przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art.53 kk. Na gruncie art.438 pkt.4 kpk nie chodzi bowiem o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczasową nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – „rażąco niewspółmierną”, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować.

Sąd Apelacyjny nie podziela poglądu skarżącej, że Sąd Okręgowy zmarginalizował okoliczności przemawiające na korzyść skazanego, natomiast nadmiernie wyeksponował okoliczności go obciążające. Sąd ten bowiem dostrzegł wszystkie okoliczności mające wpływ na wymiar orzekanych kar łącznych, a okoliczności przemawiających na niekorzyść skazanego jest zdecydowanie więcej. Fakt, że skazany był 3-krotnie nagradzany za aktywny udział w zajęciach KO i stara się zachowywać w sposób regulaminowy nie równoważy negatywnych zachowań skazanego takich jak arogancja, czy 8-krotna karalność dyscyplinarna za poważne naruszenia porządku obowiązującego w jednostce penitencjarnej. Skarżąca nie wykazała okoliczności mających znaczenie dla wymiaru kary łącznej, których bądź orzeczone kary nie uwzględniają w ogóle, bądź uwzględniają je w stopniu niedostatecznym.

Sąd odwoławczy mając na uwadze powyższe wywody, ogólne i szczególne zasady wymiaru kary, zwłaszcza potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa oraz przy uwzględnieniu faktu, iż zgodnie z zasadą kumulacji skazany miałby do odbycia karę 4 lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych po 10,-zł. jedna stawka uznał, że karą współmierną będzie kara łączna 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i grzywny 55 stawek dziennych po 10,-zł. jedna stawka.

Z tych wszystkich względów i nie stwierdziwszy bezwzględnych przesłanek odwoławczych, utrzymano w mocy zaskarżony wyrok.

Na marginesie wskazać należy, że – zdaniem Sądu II instancji - podstawą prawną orzeczenia kary łącznej winny być jedynie przepisy prawa materialnego (tak też Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 8.03.2006r. w sprawie II AKa 16/06, Prok i Pr. 2006/10/23). Sąd Apelacyjny orzekający w powyższej sprawie podziela pogląd zaprezentowany przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 13.11.2003r. w sprawie II AKa 339/03 (KZS 2004/6/70), że „(...) sąd w wyroku winien powołać te przepisy ustawy karnej materialnej i procesowej, które nie tylko stanowią bezpośrednią podstawę rozstrzygnięcia zamieszczonego w wyroku, ale zarazem tłumaczą to rozstrzygnięcie bez potrzeby sięgania do uzasadnienia wyroku. (...) całkowicie zbędne jest powoływanie przepisów regulujących sam tryb postępowania, a do takich należy niewątpliwie przepis art.569 § 1 kpk, który wskazuje jedynie sąd właściwy do wydania wyroku łącznego”. Za zbędne zatem uznać należy powołanie przez Sąd Okręgowy jako podstawy prawnej orzeczenia w pkt.I przepisu art.569 § 1 kpk i art.570 kpk.

Na mocy przepisów § 2 ust.1, 2 i 3, § 14 ust.5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu orzeczono o wynagrodzeniu za obronę z urzędu udzieloną skazanemu B. G. vel W. w postępowaniu odwoławczym.

O wydatkach w postępowaniu odwoławczym Sąd Apelacyjny orzekł na mocy art.626 § 1 kpk w zw z art.624 § 1 kpk w zw. z art.634 kpk zwalniając skazanego od obowiązku ich ponoszenia i obciążając nimi Skarb Państwa.